

ЗВІТ

про результати опитувань здобувачів освіти

**Центром забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку ХДАК
(протягом 2022-2023 н.р.)**

Протягом поточного року Центром забезпечення якості та інноваційного розвитку були проведені опитування здобувачів освіти щодо якості освітніх програм (5-12 грудня 2022 р.; 15- 21 травня 2023 р.); якості освітнього процесу та дотримання принципів академічної доброчесності (13-19 лютого 2023 р.). Кількість здобувачів освіти, які взяли участь в опитуваннях складала 62% - 70% від загальної кількості здобувачів освіти Академії денної форми навчання першого, другого (бакалавр, магістр) та третього (аспірантура) рівнів здобуття освіти. Постійне працевлаштування має майже половина опитаних (42,7% у грудні 2022 р., 37,7% у травні 2023 р.), з них третина працює за фахом (35% у грудні 2022 р. та 37% у травні 2023 р. відповідно). Найбільша кількість здобувачів освіти, які працюють за фахом на факультетах хореографічного та музичного мистецтва (54% та 43% відповідно).

Дві третини студентів зазначили, що відвідували усі заняття / або їх більшу частину. Загалом по Академії для дисциплін загального/ спеціального циклу цей показник складає 70,8% та 77,6% відповідно. Для факультетів мистецького спрямування зберігається тенденція пріоритетності занять з фахових дисциплін. На факультетах немистецького спрямування подібна тенденція відсутня. Покращенню відвідуваності занять, на думку опитаних, сприятимуть: вдосконалення можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії, активне використання в процесі навчання сучасних освітніх технологій, вивчення сучасних наукових досягнень та практичного досвіду у відповідній галузі. Серед найбільших труднощів у навчальному процесі впродовж 2022-2023 н.р. здобувачами освіти зазначено нестабільність інтернет-зв'язку (80,6% у грудні 2022 р., 58% у травні 2023р.), що було спричинені складною енергетичною ситуацією в країні.

Більшість здобувачів освіти досить позитивно оцінюють ОП, за якими вони навчаються. Значна частка респондентів (62,9%, лютий 2023 р.) зазначила, що зміст обраної ОП забезпечить успішну діяльність за фахом в майбутньому, половина опитаних вважають ОП, за якими вони навчаються, такими, що повністю відповідають сучасним вимогам та попиту на ринку праці (50,7% - у грудні 2022 р, 49,4% у травні 2023 р.); ще майже половина частково відповідними (43,6% у грудні 2022 р. 41,4% у травні 2023 р.); тільки 5,7% студентів висловили думку про необхідність кардинального оновлення ОПП, які вони обрали для навчання. Організацією освітнього процесу та якістю викладання в Академії (за обраною ОП) повністю задоволена половина опитаних (51,6% у грудні 2022 р. та 49,4% у травні 2023 р.), приблизно така ж кількість є частково задоволеними (показник склав 46% у грудні 2022 р., 47,5% у травні 2023 р.), абсолютно не задоволеними є незначна частка здобувачів (1,4% у грудні 2022 р. та 3,1% - у травні 2023 р.). Загальним рівнем проведення

лекційних та практичних занять в Академії повністю або частково задоволені 95% опитаних. Повністю або частково задоволені набором дисциплін ОПП 98% здобувачів освіти.

Половина опитаних (50%, *травень 2023 р.*) зазначають, що в ОП закладено достатній обсяг практичної підготовки; 14,2% вважають, що обсяг практичної підготовки недостатній й потребує збільшення; третина (35,8%, *травень 2023 р.*) не змогли визначитися. Найбільш задоволеними обсягом практичної підготовки є здобувач освіти ф-ту ММ (60,6% задоволених/ 3% незадоволених), ХМ (57,1% і 11,4% відповідно) та СКіМТД (52,5% і 4,3% відповідно). В цілому по Академії половина опитаних вважають навчальні плани своїх ОП збалансованими та такими, що не потребують коригування. Дві третини студентів ф-тів ХМ та СКіМТД впевнені, що немає потреби додавати до навчальних планів ОП нові дисципліни; вважають доцільним оновлення навчальних планів через вилучення з нього певних дисциплін здобувачі ф-тів АВМ (32,1%) та культурології (27%); наголошують на потребі запровадження нових дисциплін до навчальних планів своїх ОП є студенти ф-тів АВМ (46,4%) та СМ (44,9%). Важливими для майбутньої професійної діяльності здобувачі освіти вважають переважно дисципліни, спрямовані на практичну професійну підготовку. Найбільш задоволеними набором дисциплін для вільного вибору виявилися студенти факультетів СКМТД (73,9%, *травень 2023 р.*), АВМ (67,9%, *травень 2023 р.*) та ММ (63,6%, *травень 2023 р.*); найменш задоволеними – факультету СМ (30%, *травень 2023 р.*). Розвиткові soft-skills в освітньому процесі сприяють: викладання спеціальних дисциплін, які спрямовані на розвиток soft-skills (47,2% у *грудні 2022 р.*, 35,2% у *травні 2023 р.*); організація самостійної роботи на основі інтерактивних методів навчання (34,3% у *грудні 2022 р.*, 32,1% у *травні 2023 р.*); проведення спеціальних тренінгів та майстер-класів (33,7% у *грудні 2022 р.*, 25,7% у *травні 2023 р.*).

В цілому здобувачі освіти обізнані із каналами за якими вони можуть знайти розклад, дізнатися інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих дисциплін, отримати консультацію викладача. Процедуру поточного та підсумкового контролю знань вважають чіткою та зрозумілою 82,1% опитаних (*лютий 2023 р.*). Більшості здобувачів освіти повністю або частково зрозумілі критерії оцінювання знань викладачами (70,4% та 27,8% відповідно, *травень 2023 р.*). Здобувачі освіти зазначають, що викладачі завжди (67,2%) або в більшості випадків (31,6%) дотримуються системи оцінювання, визначеної у силабусах та/ або робочих програмах навчальних дисциплін (для порівняння: у *червні 2022 р.* ці показники склали 58% та 39,5% відповідно). Половина опитаних зазначила, що їм відома процедура оскарження контрольних заходів. Така сама кількість обізнана з правилами та процедурою вирішення конфліктних ситуацій. Водночас абсолютна більшість опитаних відмітили, що не стикалися з конфліктними ситуаціями, проявами дискримінації й т.ін з боку викладачів або співробітників під час навчання в Академії (*отримані показники коливаються в межах 95%, лютий 2023 р.*).

В середньому по Академії більша половина здобувачів освіти (59,1%) стверджує, що їхні очікування співпали із реальним змістом та якістю ОПП (для порівняння в червні 2022 р. цей показник складав 54,5%, а у грудні 2021 р. – 46,7%), що свідчить про наявність позитивної динаміки. Досить високими є показники факультетів СКМТД (69,6%, травень 2023 р.), ММ (69,7%, травень 2023 р.), ХМ (64,5%, грудень 2022 р.). Про відмінність отриманого результату від попередніх очікувань в гірший бік зазначає 9,5% здобувачів освіти у грудні 2022 р. та 12,3% - у травні 2023 р. Найбільша кількість таких здобувачів на факультетах АВМ (17,9%, травень 2023 р.); культурології (17,4%, травень 2023 р.) та СМ (15%, травень 2023 р.). Водночас 77% здобувачів освіти (грудень 2022 р.) стверджують, що якби в них була можливість обирати ЗВО та ОПП знову, то вони вчинили би так само.

Майже половина опитаних здобувачів освіти (45,6%, лютий 2023 р.) зазначили, що не мають потреби вносити пропозиції щодо покращення освітнього процесу в Академії; 17,9% зазначили, що регулярно реалізують таку активність відповідно до процедур моніторингу якості освітніх програм, визначених у нормативних документах ХДАК; приблизно така ж сама кількість (16,9%) висловили прагнення щодо більшого залучення й розширення можливостей участі у вдосконаленні освітнього процесу та освітніх програм.

Позитивний вплив на якість ОПП, на думку здобувачів освіти матимуть наступні чинники: коригування освітніх програм відповідно до запитів ринку праці та практичних можливостей майбутнього працевлаштування випускників; посилення адаптації методів навчання під дистанційний формат освітнього процесу; запровадження дуальної форми навчання; залучення до викладання фахівців-практиків; осучаснення змісту навчальних дисциплін; використання сучасних літературних джерел; застосування новітніх /інтерактивних методів викладання; розширення кількості дисциплін для вибору; збільшення обсягу різноманітних видів активності, які сприяють розвитку практичних навичок у здобувачів освіти (в т.ч. майстер-класів, студентських проектів тощо); розширення каналів інформування здобувачів освіти (особливо новачків) про можливості та послуги, що надаються Академією; розвиток формальних та неформальних каналів комунікації між учасниками освітнього процесу.

Серед здобувачів освіти 91,9% (лютий 2023 р.) знайомі з поняттям «академічна доброчесність» та видами недоброчесної поведінки. Про необхідність дотримання норм та правил академічної доброчесності зазначили 97,8% опитаних. Третина опитаних зазначила, що їм відомі наслідки недоброчесної поведінки, третина – що має неповну інформацію з цього питання; ще третина – що недостатньо обізнана з цього питання. Найбільш відомими видами недоброчесної поведінки були зазначені наступні: академічний плагіат, списування, академічне шахрайство, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та фальсифікація. Про регулярне отримання інформації від науково-педагогічних працівників та інших працівників Академії щодо академічної доброчесності зазначили 85,7% респондентів; водночас тільки 70% здобувачів освіти повністю або частково знайомі з нормативними документами, що регулюють політику дотримання академічної

доброчесності. Основними причинами не доброчесної поведінки вважають: відсутність інтересу до запропонованих робіт (58,6%, лютий 2023 р.), необхідність виконання великої кількості письмових робіт (54,7%, лютий 2023 р.), обмежений доступ до інформації та запропонованих джерел (34,9%, лютий 2023 р.). Найбільш доцільними заходами з метою попередження недоброчесної поведінки здобувачі освіти зазначили роз'яснювальну роботу (62,9%, лютий 2023 р.) та наявність Кодексу академічної доброчесності й ознайомлення з ним (58%, лютий 2023 р.).

Деякі показники представлені у вигляді інфографіки в додатку.

Рекомендації: 1) гарантам, групам забезпечення та випусковим кафедрам проводити щорічний моніторинг змісту та якості освітніх програм із врахуванням актуальної ситуації на ринку праці, думок роботодавців, випускників, здобувачів освіти, академічної спільноти, вносити відповідні корективи до ОП та навчальних планів (за потребою); 2) розглянути можливість запровадження дуальної форми навчання, що є особливо актуальним із збільшенням кількості здобувачів освіти, які поєднують навчання із роботою за фахом; 3) передбачити у робочих програмах/ силабусах навчальних дисциплін можливість зарахування здобувачам освіти знань, отриманих в результаті неформальної/ інформальної освіти (відповідно до Положення про зарахування результатів неформальної та/ або інформальної освіти в ХДАК); 3) розширювати канали формальної та неформальної комунікації між учасниками освітнього процесу, рекомендувати кафедрам та деканатам перевірити наявність на офіційних сторінках актуальних контактів для зв'язку з керівництвом та працівниками відповідних структурних підрозділів; 4) активізувати роботу з інформування здобувачів освіти щодо освітніх та позаосвітніх питань, зокрема наявність інфраструктурних, інформаційних та ін. безоплатних ресурсів, які можна використовувати в навчальному процесі; можливості отримувати психологічну допомогу та консультації від викладачів кафедри психології, педагогіки та філології; норм академічної комунікації, правил академічної доброчесності, нормативних документів, які регулюють різні аспекти освітнього процесу; висвітлення діяльності органів студентського самоврядування, акцентування уваги на їх залученості до внутрішнього оцінювання та перегляду ОП; 5) працівникам кафедр долучитися до популяризації ресурсів бібліотеки ХДАК серед здобувачів освіти; 6) мотивувати науково-педагогічних працівників до розвитку цифрової грамотності, вдосконалення фахової компетентності та педагогічної майстерності (в т.ч. через участь у заходах Школи педагогічної майстерності), розширення/ оновлення набору навчальних методів (в т.ч. з урахуванням умов дистанційної роботи); регулярне оновлення змісту навчальних дисциплін із врахуванням новітніх досліджень та розробок у відповідній галузі.

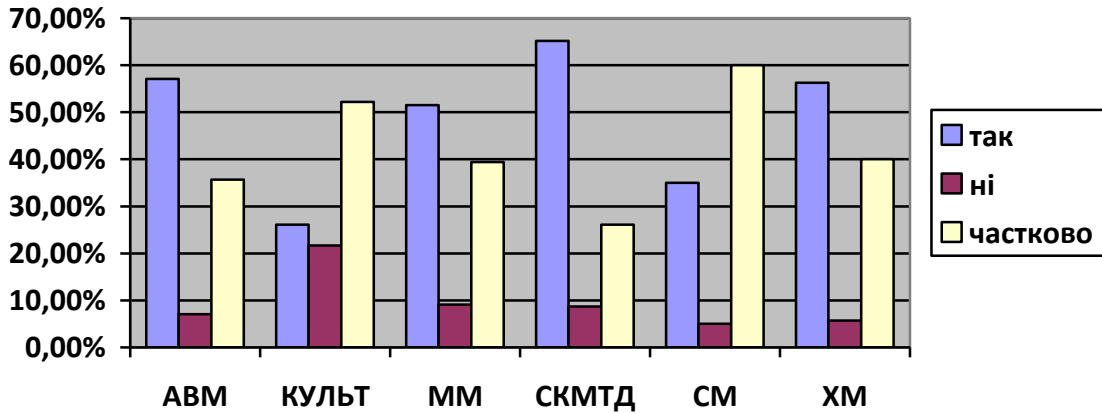
Завідувач

Центру забезпечення якості
та інноваційного розвитку ХДАК

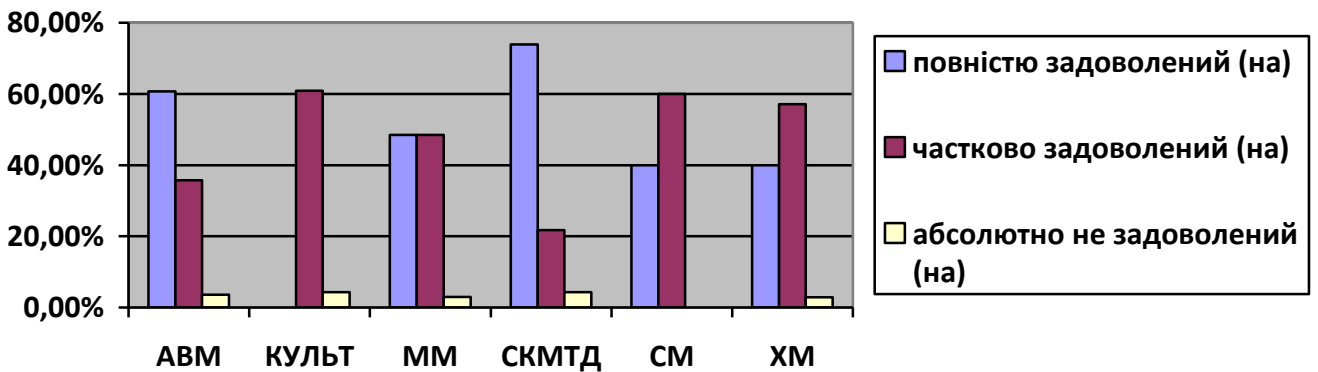
Наталя АЛЕКСЄЄНКО

Додаток. ІНФОГРАФІКА

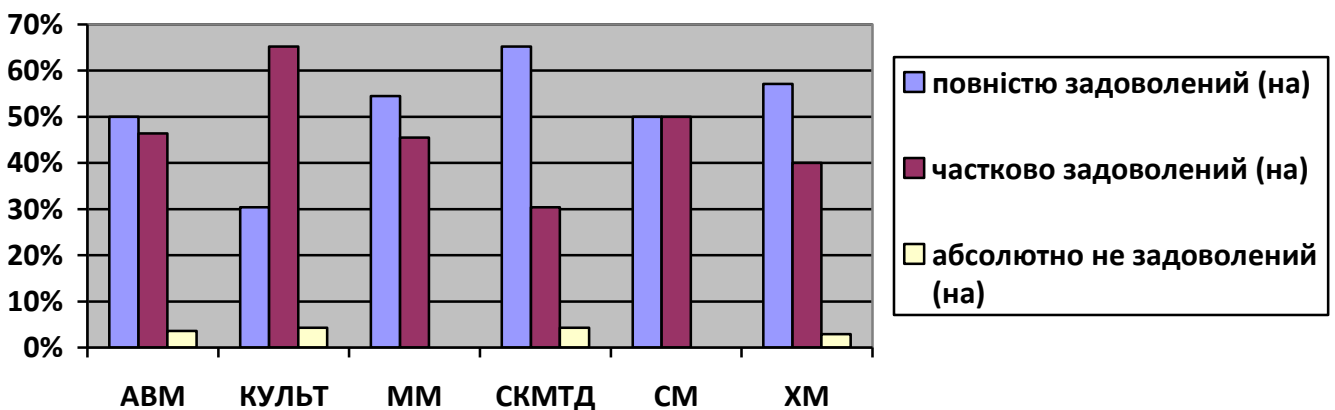
Чи вважаєте Ви ОП, за якою навчаєтесь, відповідною до сучасних вимог та попиту на ринку праці

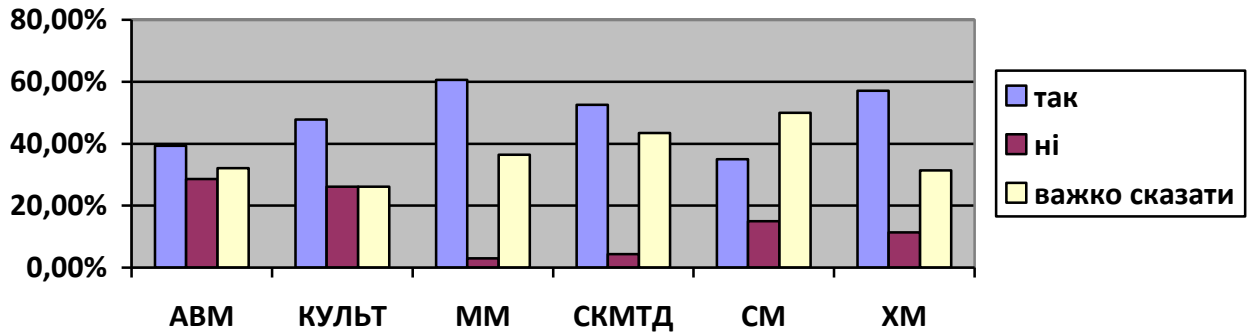
Рівень задоволеності організацією освітнього процесу та якістю викладання в Академії

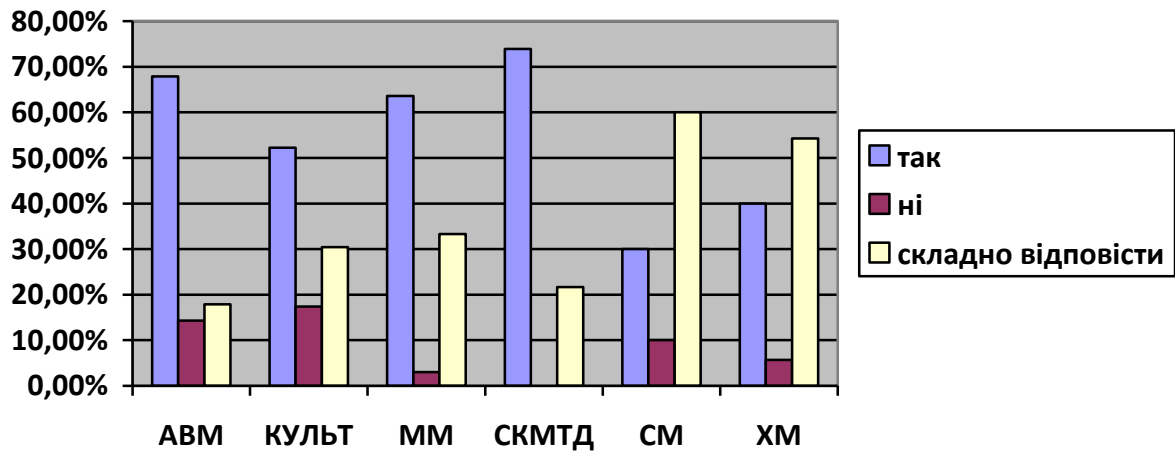
Рівень задоволеності набором дисциплін за обраною ОП

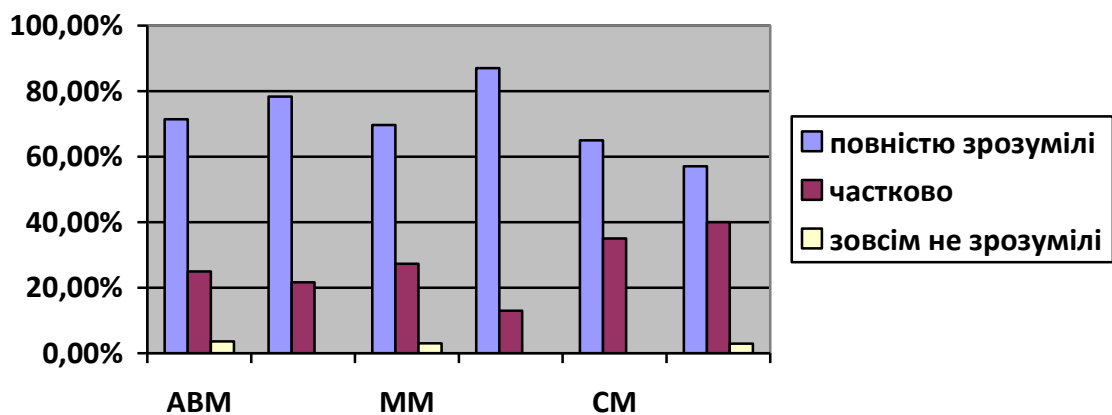
Рівень задоволеності обсягом практичної підготовки за обраною ОП

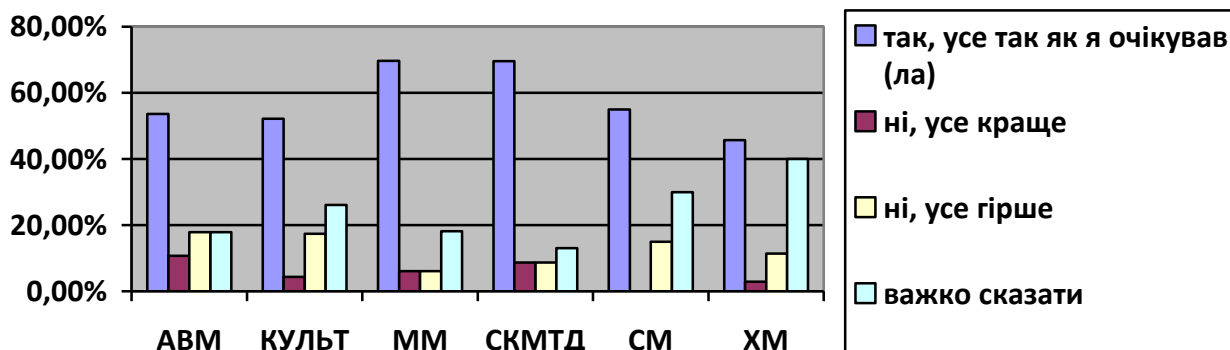
Рівень задоволеності дисциплінами вільного вибору за обраною ОП

Зрозумість форм та критеріїв оцінювання знань

Рівень співпадіння очікувань з реальним змістом та якістю ОП

Якби Вам довелося обирати освітню програму та заклад вищої освіти (ЗВО) знову, як би Ви вчинили?

